

Verkennend Ecologisch Onderzoek Mosselbanken Elementenweg Terneuzen

Colofon

Titel	Verkennend Ecologisch Onderzoek
Status rapport	Definitief
Projectnummer	22A114
Datum uitgave	juni 2023
Samengesteld door	5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e
Foto's	Watersnip Advies
Naam en adres opdrachtgever	Alta Innovation Support B.V. Verdijkstraat 16 2807 HS Gouda
Contactpersoon opdrachtgever	5.1.2.e

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

De inhoud van dit advies is met uiterste zorg samengesteld. Watersnip Advies sluit alle aansprakelijkheid uit voor enigerlei directe of indirecte schade, van welk aard dan ook, die onverhoopt zou kunnen voortvloeien uit of verband houdt met het gebruik van dit document.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	2
2	LOCATIEBESCHRIJVING	5
2.1	Huidige situatie.....	5
2.2	Plannen	5
3	TOETSINGSKADER.....	7
3.1	Europese richtlijnen	7
3.2	Landelijk natuurbeleid- en wetgeving.....	7
3.2.1	<i>Wet Natuurbescherming 2017 (Wnb)</i>	7
3.2.2	<i>Natuurnetwerk Nederland</i>	10
3.2.3	<i>Omgevingsbeleid en Omgevingsverordening (2018)</i>	11
4	RESULTATEN ONDERZOEK	13
4.1	Methode.....	13
4.2	Flora	13
4.3	Fauna	14
4.3.1	<i>Vogels</i>	14
4.3.2	<i>Vissen</i>	14
4.3.3	<i>Amfibieën</i>	14
4.3.4	<i>Reptielen</i>	15
4.3.5	<i>Grondgebonden zoogdieren</i>	15
4.3.6	<i>Vleermuizen</i>	17
4.3.7	<i>Overige soorten</i>	17
5	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	18
5.1	Conclusies en aanbevelingen	18
5.2	Algemene Zorgplicht	19
6	BRONNEN.....	20

1 Inleiding

Alta Group uit Gouda is bezig met een milieuvergunning voor een chemische Pilot Plant op het industrieterrein Mosselbanken in Terneuzen. Hiervoor is een verkennend ecologisch onderzoek nodig.

De initiatiefnemer van de voorgenomen plannen dient te verkennen of er mogelijk schadelijke gevolgen zijn voor beschermde natuurwaarden in het plangebied. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen beschermde soorten en beschermde gebieden.

Concreet betekent het dat nagegaan moet worden of:

- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing Wet Natuurbescherming -Wnb).
- Er schade optreedt aan beschermde dieren en/of planten. Beschermde plantensoorten mogen niet vernietigd of beschadigd worden. Beschermde diersoorten mogen niet gedood, verwond of opzettelijk verontrust worden. Daarnaast mogen hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfsplaatsen niet beschadigd, vernield, uitgehaald, weggenomen of verstoord worden en mogen hun eieren niet vernietigd of vernield worden;
- Er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (eveneens toetsing Wet Natuurbescherming);
- Er wezenlijke waarden en kenmerken van het Natuurnetwerk Nederland aangetast worden (Toetsing Omgevingsbeleid, Omgevingsverordening en Compensatie Bos en Natuur).

Om te onderzoeken of bovenstaande bepalingen overtreden of aangetast worden dient het plangebied onderzocht te worden, middels een bureaustudie en veldonderzoek naar de aanwezige flora en fauna door een deskundige op het gebied van ecologie.

In januari en juni 2023 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie verricht in het plangebied. Hierbij werd met name gelet op het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Daarnaast zijn de verschillende biotopen binnen het plangebied beoordeeld met betrekking tot potentieel voorkomende beschermde soorten.

Dit rapport geeft een overzicht van de voor het plangebied geldende natuurwetgeving, de aanwezigheid van beschermde gebieden in de nabije omgeving en de aanwezige en verwachte flora en fauna in het plangebied. Vervolgens wordt aangegeven of er bij het realiseren van de voorgenomen plannen schade verwacht wordt aan beschermde soorten. Met het oog op de algemene zorgplicht, die geldt voor alle planten- en diersoorten, worden waar mogelijk maatregelen beschreven, gericht op het voorkómen van schade. In het samenvattende schema op de volgende pagina wordt aangegeven of er overtreding plaatsvindt aan beschermde planten- en diersoorten en beschermde gebieden. Tevens worden enige aanbevelingen gedaan t.b.v. de zorg voor de biodiversiteit.

Conclusies en aanbevelingen

In onderstaand schema volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen uit hoofdstuk 5. Daarin wordt aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen gevolgen zijn voor beschermde natuurgebieden of verbodsbepalingen worden overtreden.

Natuurgebieden H.3	Gevolgen
Natura2000 §3.2.1	
- Habitattypen	Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe is het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied met 550 meter afstand t.o.v. het plangebied. Door deze geringe afstand wordt een stikstofberekening voor de aanleg- en gebruiksfase geadviseerd.
- Soorten	Nee
NNN-gebieden §3.2.2	Nee
Omgevingsvisie/verordening §3.2.3	Nee

Soortgroep H.4	Overtreding verbodsbepalingen
Algemeen §4.3.3 en 4.3.5	Voor de beschermde soorten, Bastaardkikker, Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander, Bosmuis, Egel, Huisspitsmuis, Ree, Rosse woelmuis en Vos, geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming door de provincie Zeeland. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.
Jaarrond beschermde nesten §4.3.1	Nee
Vissen §4.3.2	Nee
Reptielen §4.3.4	Nee
Vleermuizen §4.3.6	Nee
Overige soorten §4.3.7	Nee

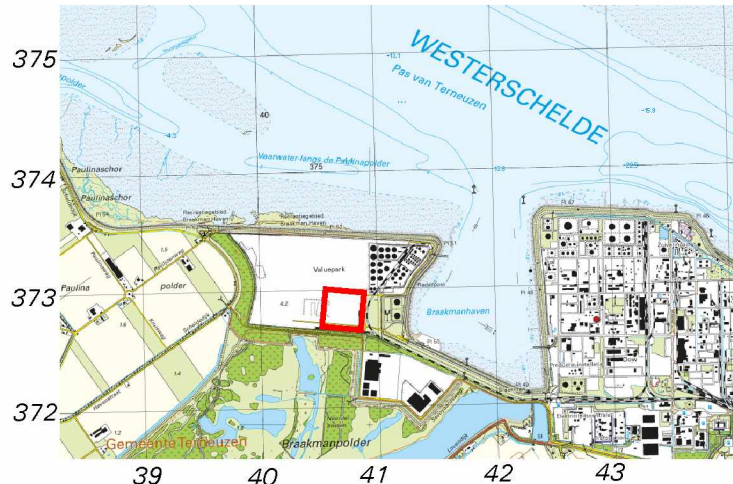
Soortgroep H.4	Overtreding verbodsbepalingen, aanvullende maatregelen vereist
Flora §4.2	Ja, Glad Biggenkruid is aanwezig in het gehele plangebied. Het beperken van leefgebied van Glad biggenkruid kan alleen gedaan worden met een ontheffing en bijbehorende maatregelen. De voornaamste maatregel is het compenseren van het te beperken leefgebied. Voor het uitvoeren van de werkzaamheden is een ontheffing nodig.
Vogels §4.3.1	Ja, het is mogelijk dat de Veldleeuwerik broed binnen het plangebied. Hierdoor dienen de werkzaamheden buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden, zodat overtreding van de Wet natuurbescherming wordt voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. De Wnb hanteert echter geen standaardperiode voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. Voor aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.
Amfibieën §4.3.3	Nee, mits voorkomen wordt dat er gedurende de voortplantingsperiode van de Rugstreeppad (globaal half april – augustus) water stagneert en er plassen en poelen ontstaan waar de Rugstreeppad haar eieren in af kan zetten. Tevens dient voorkomen te worden dat er lang zand/grond braak ligt gedurende de overwinteringsperiode (globaal van november – maart). Dit om ingraven voor overwintering te voorkomen.
Zoogdieren §4.3.5	Ja, sporen van zowel Konijn als Haas zijn aangetroffen in het plangebied. Tevens kunnen Wezel en Hermelijn incidenteel voorkomen in het plangebied. Om schade aan de gunstige staat van instandhouding te voorkomen dient een ecologisch werkprotocol opgesteld te worden.

2 Locatiebeschrijving

2.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt in de kilometervakken met de Amersfoortse coördinaten: 40, 373 en 40, 374.

Het plangebied ligt ten westen van de Westerschelde. De dijk tegen de Westerschelde is afgeschermd met een hek. Oostelijk van het plangebied is industrieterrein aanwezig. Het plangebied bestaat voornamelijk uit een braakliggend terrein. Het overgrote deel bestaat uit een mossig grasland. In het oosten van een plangebied is een onverharde parkeerplaats aanwezig. In het zuidwesten van het plangebied zijn een aantal bomen aanwezig.

Figuur 1 Locatie van het plangebied (rode contour)

2.2 Plannen

Alta Group uit Gouda is bezig met een milieuvergunning voor een chemische Pilot Plant op het industrieterrein Mosselbanken in Terneuzen. Hiervoor is een verkennend ecologisch onderzoek nodig.

Figuur 2 Parkeerplaats in het plangebied

Figuur 3 Overzicht grasland in het plangebied

Figuur 4 Overzicht bomen in het plangebied

Figuur 5 Industriegebied ten oosten van het plangebied

Figuur 6 Afscherming van de Westerschelde

Figuur 7 Overzicht plangebied in juni

3 Toetsingskader

3.1 Europese richtlijnen

Binnen de Europese Unie vormen de Natura 2000-gebieden een netwerk van beschermde natuur. Het doel van deze gebieden is het behoud van de biodiversiteit in Europa. Het beschermen van kwetsbare planten en dieren en hun leefgebieden is hierbij het uitgangspunt. De richtlijnen zijn in Europa uitgewerkt in de Vogel- en Habitatrichtlijn. In de Nederlandse wetgeving zijn deze geïmplementeerd in de Wet Natuurbescherming. Deze wet is van kracht geworden op 1 januari 2017.

3.2 Landelijk natuurbeleid- en wetgeving

3.2.1 Wet Natuurbescherming 2017 (Wnb)

In de Wet Natuurbescherming zijn per 1 januari 2017 drie wetten opgenomen, te weten de *Natuurbeschermingswet*, *Flora- en faunawet* en *Boswet*.

Natura 2000-gebieden

In Nederland zijn gebieden aangewezen als speciale beschermingszones. Deze gebieden vallen onder de Vogelrichtlijn en/of de Habitatrichtlijn en worden aangeduid als Natura 2000-gebieden. Voor deze gebieden zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd. Per provincie is het college van Gedeputeerde Staten verantwoordelijk voor het treffen van instandhoudingsmaatregelen en passende maatregelen. Tevens heeft de provincie de bevoegdheid om bijzondere landschappen of bijzondere provinciale natuurgebieden aan te wijzen, mits deze niet reeds onder een Natura 2000-gebied vallen.

Activiteiten die mogelijk negatieve gevolgen hebben voor de kwaliteit van de natuurlijke habitats, of die habitats van soorten kunnen verslechteren of een significant verstoringseffect zouden kunnen hebben op aangewezen soorten binnen een gebied, zijn vergunningsplichtig.

Stikstofdepositie

Sinds 2015 werkte de overheid met het Programma Aanpak Stikstof (PAS) aan minder stikstof in de natuur. In mei 2019 heeft de Raad van State geoordeeld dat dit programma niet meer gebruikt mag worden. In Provincie Zeeland is afhankelijk van de omvang van het initiatief een stikstofdepositieberekening nodig.

Per 1 juli 2021 is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering van kracht geworden. Hierin worden resultaatverplichtingen voor stikstofreductie genoemd voor 2025, 2030 en 2035. In deze wet gold een bouwvrijstelling. Deze gold voor bouw-, aanleg- en sloopactiviteiten. In november 2022 heeft de Raad van State uitspraak gedaan betreffende de vrijstelling van de bouwfase. Deze vrijstelling voldoet niet aan het Europese Natuurbeschermingsrecht. In projecten dient zowel de bouwfase als de gebruiksfase berekend te worden.

Soorten

De soortenbescherming is bedoeld om in het wild levende planten- en diersoorten te beschermen als er werkzaamheden plaatsvinden in en rond het leefgebied van een soort. In de Wet Natuurbescherming worden drie beschermingsregimes onderscheiden; Europees beschermde soorten vallen onder beschermingsregimes soorten 'Vogelrichtlijn (Wnb-vrl) en beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn' (Wnb-hrl) en nationaal beschermde soorten vallen onder beschermingsregime 'andere soorten' (Wnb- andere soorten).

Werkzaamheden die schade kunnen veroorzaken aan soorten zijn, o.a.; (ver)bouwen, slopen, of wegen aanleggen, water dempen en graven. Voor werkzaamheden die geen schade veroorzaken aan beschermde soorten, hoeft vooraf niets geregeld te worden. Als het echter onmogelijk is om schade aan beschermde soorten te voorkomen, dan moet vooraf bepaald worden of er een vrijstelling geldt of dat er een ontheffing moet worden aangevraagd. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen.

Wanneer in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting schade ontstaat aan beschermde planten en dieren, is het mogelijk te werken met een goedgekeurde gedragscode die toepasbaar is voor de geplande activiteiten en de aangetroffen soorten. Indien dit niet het geval is en er schade ontstaat aan beschermde soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd. Ontheffingen worden aangevraagd bij de provincie. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen. Een ontheffing wordt alleen toegekend als de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen.

Het tijdig integreren van ecologische maatregelen in het plan kan een ontheffingsaanvraag mogelijk voorkomen. Hierbij gaat het om het consolideren van het leefgebied van populaties. Deze maatregelen dienen voorafgaande aan de werkzaamheden uitgevoerd te worden om zo de functionaliteit van het plangebied voor de beschermde soort(en) ten allen tijden te behouden. Het gaat daarbij dus om het voorkómen van schade (zie figuur 7). Deze ecologische maatregelen dienen opgesteld te worden door of in samenwerking met een ter zake kundige.

Figuur 8 Stappenplan onderzoek Wet natuurbescherming (Bron: www.regelink.net)

In het kader van de Wet natuurbescherming zijn alle vogels beschermd. Tijdens het broedseizoen zijn de nesten van alle vogels beschermd en mogen niet verontrust worden. Nesten van sommige vogelsoorten zijn jaarrond beschermd. Ten aanzien van jaarrond beschermde nesten onderscheidt de Wnb vijf categorieën: nesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (1), nesten van koloniebroeders die jaarlijks dezelfde vaste broedplaats hebben (2), nesten van vogels die niet in kolonie broeden maar wel jaarlijks dezelfde vaste broedplek hebben (3), nesten van vogels die jaarlijks gebruik maken van hetzelfde nest (4) en ten slotte nesten van vogels die geneigd zijn terug te keren naar de broedplek van het vorige jaar, maar wel flexibel genoeg zijn om zich elders te vestigen indien nodig (5). De nesten van de vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd. De nesten van de soorten in categorie (5) zijn jaarrond beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn of als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Algemene zorgplicht (artikel 1.11)

Voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten- en diersoorten geldt de algemene zorgplicht. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten, of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Houtopstanden, hout en houtproducten

Het is verboden om een houtopstand buiten de grenzen van de bebouwde kom geheel of gedeeltelijk te kappen, zonder hier voorafgaande aan de werkzaamheden melding van te doen bij Gedeputeerde Staten. Indien er houtopstand gekapt moet worden geldt er een herplantplicht.

Let wel, hakhoutbeheer geldt als bestendig beheer. Het gaat om kappen ter verwijdering op korte of langere termijn.

Toetsing Wet Natuurbescherming 2017

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied of bijzondere provinciale natuurgebied. Echter ligt Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe 550 meter ten Noorden van het plangebied. Dit Natura 2000-gebied beschikt over stikstofgevoelige habitattypen.

Doelsoorten van Natura 2000-gebied 'Westerschelde & Saeftinghe' zijn Nauwe korfslak, Zeeprík, Rivierprík, Fint, Bruinvis, Grijs zeehond, Gewone zeehond, Groenknolorchis, Bruine kiekendief, Kluut, Bontbekplevier, Strandplevier, Zwartkopmeeuw, Grote stern, Vissdief, Dwergstern, Blauwborst, Fuut, Kleine zilverreiger, Lepelaar, Kolgans, Grauwe gans, Bergeend, Smient, Krakeend, Wintertaling, Wilde eend, Pijlstaart, Slobeend, Middelste zaagbek, Zeearend, Slechtvalk, Scholekster, Goudplevier, Zilverplevier, Kievit, Kanoetstrandloper, Drieteenstrandloper, Bonte strandloper, Rosse grutto, Wulp, Zwarte ruiter, Tureluur, Groenpootruiter en Steenloper.

Een deel van deze doelsoorten komt uitsluitend voor binnen het Natura 2000-gebied. Andere soorten, zoals Smient, Krakeend, Grote zilverreiger en Kolgans foerageren ook in de bredere omgeving van het Natura 2000-gebied. Het plangebied is kan voor deze wetlandsoorten als foerageergebied. Echter is rondom het plangebied voldoende geschikt foerageergebied

aanwezig. Tevens heerst er in de directe omgeving van het plangebied cultuurdruk door het aanwezige industriegebied.

Negatieve effecten op de doelsoorten van de Natura 2000-gebieden zijn derhalve niet aan de orde.

Figuur 9: Ligging Natura 2000-gebieden (groen) t.o.v. plangebied (rood) (bron: www.natura2000.nl)

Een uitgebreide beschrijving van de flora en fauna binnen het plangebied is te vinden in hoofdstuk 4.

Stikstofdepositie

Het initiatief betreft de realisatie van een chemische pilot plant. De afstand tot het dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied is 550 meter. Door de geringe afstand is een stikstofdepositieberekening nodig van de aanlegfase en de gebruiksfase.

Het plangebied ligt buiten de bebouwde kom van de gemeente Terneuzen. Er is geen sprake van het kappen van houtopstanden. De herplantplicht in het kader van de Wet Natuurbescherming is daarom niet aan de orde.

3.2.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland, in de wet benoemd als de (voormalige) Ecologische Hoofdstructuur (EHS), is een netwerk van natuurgebieden in Nederland om de biodiversiteit te behouden en te versterken. Via dit netwerk kunnen planten en dieren zich verspreiden, waardoor de kans op uitsterven of inteelt verkleind wordt. De NNN bestaat uit:

- Natura 2000 gebieden;
- bestaande natuurgebieden, zoals de Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, die beheerd worden volgens agrarisch natuurbeheer en;
- grote wateren, zoals meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en Waddenzee.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van 1990, en via de planologische kernbeslissing Nota Ruimte van de voormalige Ministeries van

VROM, LNV, V&W en EZ (2006) voortgezet in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, opgesteld door het Ministerie van I&M (2012). In 1995 werden de doelsoorten en natuurdoeltypen gedefinieerd, die in 2000 werden doorgevoerd in de provinciale plannen. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor de uitvoering van de NNN.

De natuur in de NNN is beschermd middels een 'nee, tenzij'-regime. Binnen de NNN zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en reële alternatieven ontbreken. Eventuele schade moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd en/of gecompenseerd.

Toetsing Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen deel uit van een NNN-gebied (zie figuur 10). Ook zijn er geen bijzondere landschapselementen aanwezig in het plangebied. De ruimtelijke ingrepen die verband houden met de realisatie van de pilot plant zullen vanwege de ligging van het plangebied geen schade veroorzaken aan de NNN.

Figuur 10: Ligging NNN-gebieden t.o.v. het plangebied (bron: <https://kaarten.zeeland.nl/map/atlasvanzeeland>)

3.2.3 Omgevingsbeleid en Omgevingsverordening (2018)

In 2018 is het Omgevingsbeleid 2018 in werking getreden. In het Omgevingsbeleid heeft de Provincie Zeeland verschillende beleidsplannen voor de fysieke leefomgeving samengebracht.

De voorheen fungerende Visie ruimte en mobiliteit (VRM) is ook opgenomen in het Omgevingsbeleid. Met dit nieuwe beleid heeft de provincie voorgesorteerd op de Omgevingswet die 1 juli 2023 in werking treedt. Het Omgevingsbeleid bestaat uit het Omgevingsplan en de Omgevingsverordening.

Het Omgevingsplan Zeeland 2018 is het provinciaal beleidsplan over de volle breedte van de fysieke leefomgeving. Het plan bevat beleid over economie, ruimte, mobiliteit, natuur, cultuur water en milieu. De voorzetting van het voorgaande beleid was het vertrekpunt. Nieuw beleid is toegevoegd voor onder meer de inrichting van kustzone, energietransitie en klimaat-adaptatie. Het beleid bouwt voort op de visie Zeeland 2040.

Bij het Omgevingsplan is ook een milieueffectrapport (MER) opgesteld om een inschatting te maken van mogelijke milieueffecten om daar in de besluitvorming rekening mee te houden. Het MER gaat alleen over wijzigingen ten opzichte van het vorige beleid. Per deelgebied (kust en deltawateren, Sloegebied en Kanaalzone, stedennetwerk, landelijk gebied) is beoordeeld wat de huidige situatie is en wat het nieuwe Omgevingsplan daaraan verandert. Het ontwikkelen van nieuwe plannen kan inbreuk maken op te beschermen waarden in het landschap. In sommige gevallen is het noodzakelijk dat er compensatie plaatsvindt als er specifieke natuur-, recreatie- of landschapswaarden verloren gaan.

In de beleidsregel is voor een aantal gebieden compensatie noodzakelijk bij het verlies van ecologische waarden. Dit zijn;

- Natura 2000-gebieden;
 - Bestaande natuurgebieden in de EHS;
 - Agrarische gebieden van ecologische betekenis;
 - Bossen en landschappelijke beplanting die onder de Boswet vallen.
- Biotopten voor Rode lijstsoorten zijn niet langer compensatie plichtig.

Toetsing Omgevingsvisie en Omgevingsverordening en Compensatie Natuur en Bos, Zeeland

Bovenstaande elementen zijn in en rond het plangebied niet aanwezig. Er zal daardoor geen schade ontstaan door de geplande werkzaamheden.

Figuur 11: Ligging gebieden noodzakelijke compensatie t.o.v. het plangebied (rood) (bron: <https://kaarten.zeeland.nl/map/atlasvanzeeland>)

4 Resultaten onderzoek

4.1 Methode

Voordat begonnen is met het verkennend veldonderzoek, is een korte, grondige bureaustudie uitgevoerd, waarbij diverse internetsites, relevante artikelen en verspreidingskaarten (o.a. RAVON) zijn geraadpleegd, om te bepalen welke beschermde planten- en diersoorten in het plangebied zouden kunnen voorkomen. Soorten die op een afstand van 0 tot 1km zijn waargenomen, worden in dit rapport behandeld. Indien relevant worden soorten op een afstand van 1 tot 5km ook genoemd. De bureaustudie dient ertoe een meer gerichte, effectieve en efficiënte veldinventarisatie te kunnen uitvoeren.

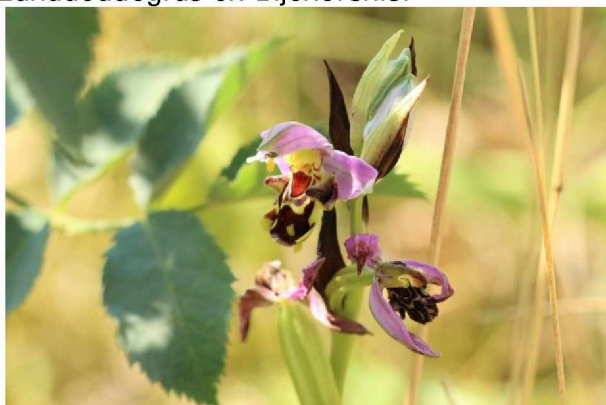
Op maandag 23 januari 2023 en woensdag 14 juni 2023 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie gedaan in het plangebied. Tevens is een indicierend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.

4.2 Flora

Het plangebied bestaat voornamelijk uit een mossig grasland met soorten als Gewoon dikkopmos, Rendiermos en Engels raaigras. Verder zijn er diverse kruiden aanwezig als Krulzuring, Smalle weegbree en Klein hoefblad. In het zuidwesten van het plangebied staan een aantal populieren.

Op basis van de bureaustudie blijkt dat Glad biggenkruid (Wnb-andere) voorkomt in de nabije omgeving van het plangebied (0-1km). Glad biggenkruid is een lage (10-30 cm), meestal helemaal onbehaarde, éénjarige zomerbloeier. De kieming kan zowel in het najaar als in het voorjaar plaatsvinden. Vóór de winter gekiemde planten worden meestal groter. De bladrozetten blijven veel kleiner dan bij het veel algemenere Gewoon biggenkruid. Glad biggenkruid bloeit van juli tot oktober, met lichtgele bloemen, die alleen 's ochtends open zijn. 's Middags, als de bloemhoofdjes gesloten zijn, is deze soort moeilijk te vinden.

Om de aanwezigheid van deze soort te bepalen is in juni 2023 een extra veldbezoek uitgevoerd. Tijdens dit veldbezoek zijn diverse andere kruiden aangetroffen als Hondskruid, Zanddoddegras en Bijenorchis.

Figuur 12 Bijenorchis in het plangebied

Figuur 13 Hondskruid in het plangebied

Glad biggenkruid is ook aangetroffen. Deze plant staat verspreid over het gehele plangebied in verschillende dichtheden. Voor het uitvoeren van de werkzaamheden zal het leefgebied van de soort worden beperkt. Het beperken van leefgebied van Glad biggenkruid kan alleen gedaan worden met een ontheffing en bijbehorende maatregelen. De voornaamste maatregel is het compenseren van het te beperken leefgebied. Voor het uitvoeren van de werkzaamheden is een ontheffing nodig.

4.3 Fauna

4.3.1 Vogels

Tijdens de inventarisatie zijn verschillende algemene vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het plangebied, zoals Kraai en Zilvermeeuw. Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Wet Natuurbescherming. De nesten van alle vogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd en mogen niet opzettelijk verontrust worden. Er zijn geen broedende vogels aangetroffen tijdens de inventarisatie van januari 2023, omdat deze inventarisatie buiten het broedseizoen is uitgevoerd. Tijdens de inventarisatie van juni 2023 zijn minimaal zeven paar veldleeuweriken aangetroffen die nestindicerend gedrag vertoonden. Omdat deze vogels mogelijk in het plangebied broeden of gaan broeden dienen de werkzaamheden buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden.

Figuur 14 Veldleeuwerik boven het plangebied

Nesten van enkele vogelsoorten, zoals Gierzwaluw, Huismus en verschillende uilensoorten, zijn jaarrond beschermd. Gierzwaluw en Huismus maken uitsluitend gebruik van menselijke bebouwing als nestlocatie. In het plangebied is geen menselijke bebouwing aanwezig. De aanwezigheid van nesten van Gierzwaluw en Huismus kan worden uitgesloten. Het plangebied is wel geschikt als leefgebied voor andere vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals roofvogels en uilensoorten.

Binnen het plangebied zijn echter geen jaarrond beschermde nesten of geschikte locaties voor jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Jaarrond beschermde nesten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

4.3.2 Vissen

Uit de bureaustudie blijkt dat er geen beschermde vissoorten voorkomen in de nabije omgeving van het plangebied (0-1km). Tevens zijn er met de huidige werkzaamheden geen plannen die de omliggende wateren beïnvloeden. Schade aan (algemene) vissoorten kan worden uitgesloten.

4.3.3 Amfibieën

Tijdens de veldinventarisatie zijn geen beschermde amfibieën aangetroffen binnen het plangebied. Er kan aangenomen worden dat Bastaardkikker, Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander (allen Wnb-andere soorten) voorkomen in en rond het plangebied (0-1km). Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming in provincie Zeeland.

Tevens blijkt uit de bureaustudie dat de Kamsalamander (Wnb-hrl/ Rode lijst status 'kwetsbaar') en de Rugstreppad (Wnb-hrl/ Rode lijst status 'gevoelig') voorkomen in de nabije omgeving van het plangebied (0-1km).

Het biotoop waarin de Kamsalamander zich voortplant bestaat uit matig voedselrijke tot voedselrijke wateren en poelen met stilstaand water en een rijke watervegetatie. Verder heeft deze soort de voorkeur voor landschappen met bospercelen, heggen en struwelen. In het plangebied zijn deze biotopen niet aanwezig. De aanwezigheid van de Kamsalamander in het plangebied kan worden uitgesloten.

De Rugstreeppad komt voornamelijk voor op zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek, zoals de duinen, de uiterwaarden van grote rivieren, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers. Ook overgangen in het landschap als dijktafsluitingen en de grenzen tussen bovenland en droogmakerij vindt de Rugstreeppad aantrekkelijk als leefgebied.

Voor de voortplanting maakt de Rugstreeppad gebruik van ondiepe plassen en poelen om haar eieren in af te zetten. De Rugstreeppad maakt voor de overwintering gebruik van rommelhoekjes met opgeslagen stenen of van braakliggende zandhopen, waarin hij zich makkelijk kan ingraven. In het plangebied zijn deze biotopen niet aanwezig. De aanwezigheid van de Rugstreeppad in het plangebied kan momenteel worden uitgesloten.

Op het moment dat er binnen het plangebied hopen zand voor langere tijd braak komen te liggen en regenwater kan stagneren, wordt het gebied mogelijk wel aantrekkelijk als voortplantings- en overwinteringsgebied. De Rugstreeppad staat erom bekend dat hij lange afstanden kan afleggen op zoek naar een geschikte overwinteringslocatie.

4.3.4 Reptielen

Tijdens de inventarisatie zijn geen beschermde reptielen aangetroffen. Op basis van de bureaustudie worden binnen het plangebied geen beschermde reptielen verwacht.

4.3.5 Grondgebonden zoogdieren

Uit de bureaustudie blijkt dat er meerdere zoogdiersoorten voorkomen in en rond het plangebied, Bosmuis, Egel, Huisspitsmuis, Ree, Rosse woelmuis en Vos (allen Wnb-andere soorten) (0-1km). Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet natuurbescherming in de provincie Zeeland.

Tevens blijkt uit de bureaustudie dat de Bunzing (Wnb-andere soorten), Eekhoorn (Wnb-andere soorten / Rode lijst status 'thans niet bedreigd'), Haas (Wnb-andere soorten/ Rode lijst status 'gevoelig), Konijn (Wnb-andere soorten), Steenmarter (Wnb-andere soorten / Rode lijst status 'thans niet bedreigd'), Veldspitsmuis (Wnb-andere soorten / Rode lijst status 'thans niet bedreigd') en Gewone zeehond (Wnb-andere soorten / Rode lijst status 'bedreigd') voorkomen in de nabije omgeving van het plangebied (0-1km).

De Bunzing geeft de voorkeur aan kleinschalige landschappen met voldoende schuilmogelijkheden in de vorm van houtwallen, bomen en bosranden, riet- en moerasgebied. Daarnaast moet er water in de buurt zijn. Ook in open weidegebieden met sloten kan deze soort voorkomen. De benodigde schuilmogelijkheden voor de Bunzing in het plangebied zijn beperkt. Er zijn geen bomen, houtwallen of bosranden aanwezig. Noordelijk van het plangebied is dit wel het geval. Hier is het natuurgebied 'Braakman Boerderij Staatsbosbeheer' gelegen. Het plangebied is gescheiden van dit natuurgebied met een weg waar veel cultuurdruk heerst. Hier wordt veel met grote wagens gereden wat afschrikkend werkt voor de Bunzing. De aanwezigheid van de Bunzing in het plangebied kan door deze grens worden uitgesloten.

Het Konijn leeft in hopen en hebben daarom een voorkeur voor zandige bodems waarin het makkelijk graven is. Konijnen prefereren halfopen landschappen zoals perken, tuinen en

bosranden en mijden vochtige terreinen zoals moeras en veen of zware klei, omdat ze daarin geen holen kunnen graven. Ook in open polderlandschap ontbreekt het Konijn veelal. In de duinen zijn konijnen belangrijke grazers. In het plangebied zijn sporen van konijnen aangetroffen in de vorm van uitwerpselen en holen. Voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van het Konijn. Met behulp van een ecologisch werkprotocol kan schade aan de gunstige staat van instandhouding van het Konijn worden voorkomen.

De Haas heeft een voorkeur voor kleinschalig gras- en bouwland, open veld als akkers en weilanden. Hazen zijn planteneters. Hazen bewonen geen holen, ze maken legers: ondiepe uithollingen in het land. De haas heeft een actieradius van ongeveer 300 hectare, gelegen rond zijn voornaamste leger. Binnen deze actieradius liggen ook andere legers en verscheidene latrines, vaste foerageerplaatsen, plaatsen om te zonnen en vaste paden, die hij markeert met een uitscheiding uit de wang- en anaalklieren. Hij is zeer honkvast en raakt buiten zijn vertrouwde leefgebied in stress. De haas leeft voornamelijk solitair. In het plangebied zijn sporen van de Haas aangetroffen in de vorm van uitwerpselen en legers. Voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van de Haas. Met behulp van een ecologisch werkprotocol kan schade aan de gunstige staat van instandhouding van de Haas worden voorkomen.

De Eekhoorn komt voor in een bosrijke omgeving. In het plangebied is geen bosrijke omgeving aanwezig. Het kleine aantal bomen dat er staat voldoet niet aan deze biotoopeis. De aanwezigheid van de Eekhoorn in het plangebied kan worden uitgesloten.

De Steenmarter leeft in steenachtige biotopen en plaatsen waar hij kan schuilen, zoals in steengroeven, rotsige hellingen en gebouwen. De Steenmarter komt ook voor in parklandschappen. Hij is te vinden in de omgeving van dorpen en boerderijen maar ook in de stad. Hij heeft een voorkeur voor gebieden met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. Deze biotopen zijn niet aanwezig in het plangebied. De aanwezigheid van de Steenmarter in het plangebied kan worden uitgesloten.

De Veldspitsmuis is gebonden aan kleinschalig agrarisch cultuurlandschap dat niet te intensief beheerd wordt. Hij komt voor in overgangsvvegetaties, lintvormige landschapselementen, opgaande kruidenvegetaties en oeverhoekjes. Ook in aanliggende, braakliggende of niet begraaide kruidenvegetaties, zoals boomgaarden, kan deze soort worden aangetroffen. In gebouwen komt hij zelden voor. Het plangebied heeft een hoge cultuurdruk door het omliggende industrieterrein en monotone landschap. Hierdoor kan de aanwezigheid van de Veldspitsmuis in het plangebied worden uitgesloten.

Vanuit waarnemingen.nl blijkt dat ook de Gewone zeehond voorkomt in de nabije omgeving van het plangebied (0-1km). De Gewone zeehond leeft voornamelijk in getijdengebieden waar plekken aanwezig zijn die bij eb droogvallen. Deze plekken zijn vooral te vinden langs zandige kusten en rotskusten, maar ook op met wier bedekte riffen, kiezelsteenstranden, zandplaten en stenen. Ze hebben een sterke voorkeur voor rustige plekken, zonder menselijke aanwezigheid. Tijdens hoog water zwemmen gewone zeehonden naar andere (diepere) delen om te foerageren. Een enkele keer komt een gewone zeehond (tijdelijke) voor bij riviermondingen of zelfs in (zoete) binnenwateren. De kustlijn ten noorden van het plangebied is afgesloten met een hek. De Gewone zeehond kan hierdoor niet in de directe omgeving van het plangebied komen. Tevens biedt het plangebied niet de rustige biotopen waar de Gewone zeehond voorkeur voor heeft. De aanwezigheid van de Gewone zeehond in het plangebied kan worden uitgesloten.

Uit de bureaustudie blijkt dat kleine marters zoals Wezel (Wnb-andere soorten / Rode lijst status 'gevoelig') en Hermelijn (Wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') komen voor in de bredere omgeving (1-5km). Het plangebied biedt geschikt biotoop voor deze soorten. Hierdoor is het mogelijk dat individuen hier incidenteel voorkomen. Met behulp van een ecologisch werkprotocol, dat ook voor de Konijn en Haas nodig is, kan schade aan deze soorten voorkomen worden.

4.3.6 *Vleermuizen*

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld in deze rapportage. Alle vleermuizen die voorkomen in Nederland zijn beschermd (Wnb-hrl).

Uit de bureaustudie blijkt dat er verschillende beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals Gewone dwergvleermuis (0-1 km), Gewone grootvleermuis, Laatvlieger en Meervleermuis (1-5km).

Tijdens de veldinventarisatie is een indicierend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.

In het plangebied is geen bebouwing aanwezig. Verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen in het plangebied kunnen worden uitgesloten.

Een aantal bomen gaat verdwijnen. Hier kunnen vleermuizen incidenteel foerageren. Foerageergebied is alleen beschermd indien het van groot belang is voor de functionaliteit van de verblijfplaatsen van de soorten, doordat er onvoldoende alternatieven aanwezig zijn. Ten zuiden van het plangebied is een bosrijke omgeving aanwezig. Door dit aanwezige alternatief zijn de te kappen bomen niet van groot belang voor vleermuizen als foerageergebied. Tevens zijn de aanwezige bomen gecontroleerd op openingen waar vleermuizen gebruik van kunnen maken. Deze zijn niet aanwezig. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen in het plangebied kan worden uitgesloten.

4.3.7 *Overige soorten*

Uit de bureaustudie blijkt dat de Grote vos (Wnb-andere soorten / Rode lijst status 'ernstig bedreigd') voorkomt in de nabije omgeving van het plangebied (0-1 km). De Grote vos is een zwerfende vlinder. Hij leeft van sap van honingdauw, bloedende bomen en rottend fruit. In het plangebied zijn deze foerageeropties niet aanwezig. De aanwezigheid van de Grote vos in het plangebied kan worden uitgesloten.

Op basis van de biotoopkenmerken worden binnen het plangebied geen andere beschermde insecten, vlinders of andere ongewervelde soorten verwacht.

5 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen. Daarin wordt aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen gevolgen zijn voor beschermde natuurgebieden of verbodsbepalingen worden overtreden.

In de onderste tabel staan de soortgroepen die aanvullende maatregelen vereisen.

5.1 Conclusies en aanbevelingen

Natuurgebieden H.3	Gevolgen
Natura2000 §3.2.1	
- Habitattypen	Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe is het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied met 550 meter afstand t.o.v. het plangebied. Door deze geringe afstand wordt een stikstofberekening voor de aanleg- en gebruiksfase geadviseerd.
- Soorten	Nee
NNN-gebieden §3.2.2	Nee
Omgevingsvisie/verordening §3.2.3	Nee

Soortgroep H.4	Overtreding verbodsbepalingen
Algemeen §4.3.3 en 4.3.5	Voor de beschermde soorten, Bastaardkikker, Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander, Bosmuis, Egel, Huisspitsmuis, Ree, Rosse woelmuis en Vos, geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming door de provincie Zeeland. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.
Jaarrond beschermde nesten §4.3.1	Nee
Vissen §4.3.2	Nee
Reptielen §4.3.4	Nee
Vleermuizen §4.3.6	Nee
Overige soorten §4.3.7	Nee

Soortgroep H.4	Overtreding verbodsbepalingen, aanvullende maatregelen vereist
Flora §4.2	Ja, Glad Biggenkruid is aanwezig in het gehele plangebied. Het beperken van leefgebied van Glad biggenkruid kan alleen gedaan worden met een ontheffing en bijbehorende maatregelen. De voornaamste maatregel is het compenseren van het te beperken leefgebied. Voor het uitvoeren van de werkzaamheden is een ontheffing nodig.
Vogels §4.3.1	Ja, het is mogelijk dat de Veldleeuwerik broed binnen het plangebied. Hierdoor dienen de werkzaamheden buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden, zodat overtreding van de Wet natuurbescherming wordt voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. De Wnb hanteert echter geen standaardperiode voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. Voor aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.
Amfibieën §4.3.3	Nee, mits voorkomen wordt dat er gedurende de voortplantingsperiode van de Rugstreeppad (globaal half april – augustus) water stagneert en er plassen en poelen ontstaan waar de Rugstreeppad haar eieren in af kan zetten. Tevens dient voorkomen te worden dat er lang zand/grond braak ligt gedurende de overwinteringsperiode (globaal van november – maart). Dit om ingraven voor overwintering te voorkomen.
Zoogdieren §4.3.5	Ja, sporen van zowel Konijn als Haas zijn aangetroffen in het plangebied. Tevens kunnen Wezel en Hermelijn incidenteel voorkomen in het plangebied. Om schade aan de gunstige staat van instandhouding te voorkomen dient een ecologisch werkprotocol opgesteld te worden.

5.2 Algemene Zorgplicht

Voor planten- en diersoorten geldt in het kader van de Wet Natuurbescherming de algemene zorgplicht (artikel 1.11). Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

6 Bronnen

Geraadpleegde literatuur

1. Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, *Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming)*, dec 2015
2. Ecologica, *Wet natuurbescherming, samenvatting wijzigingen natuurwetgeving*, 5 november 2018
3. Ministerie van Landbouw, natuurbeheer en voedselkwaliteit, *Rode Lijsten*, Den Haag, 2004
4. 5.1.2.e 5.1.2.e en 5.1.2.e 2020. *Basisrapport Rode Lijst Zoogdieren 2020 volgens Nederlandse en IUCN-criteria*. Rapport 2019.026. Zoogdiervereniging, Nijmegen
5. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus en Zoogdiervereniging, *Vleermuisprotocol 2021*, januari 2021
6. Provinciale Staten van Zeeland, *Omgevingsplan Zeeland 2018*, 21 september 2018
7. '© NDF - quickscanhulp.nl 10-1-2023

Geraadpleegde internetsites:

8. www.topokaartnederland.nl
9. www.rijksoverheid.nl
10. www.bij12.nl
11. www.regelink.net
12. www.ravon.nl
13. www.vleermuis.net
14. www.zeeland.nl
15. www.zoogdiervereniging.nl
16. www.arcgis.com/home/webmap/viewer.html
17. www.waarneming.nl

Watersnip Advies

Advies voor ecologie, landschap, water en recreatie

Watersnip v.o.f.

's-Gravenbroekseweg 154

2811 GK Reeuwijk

KvK 76653862

+ 5.12.e

www.watersnipadvies.info

advies@watersnip.info

